

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4600/2019
02.09.2020.године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Гордана Војновић Бојовић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., коју заступа пуномоћник Зорица Цундра, адвокат из ..., ради опозива уговора о поклону, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1796/19 од 23.05.2019. године, у седници већа одржаној 02.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1796/19 од 23.05.2019. године и предмет враћа другостепеном суду, на поновно одлучивање о жалби тужиоца.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1796/19 од 23.05.2019. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужиоца, па је пресуда Основног суда у Сремској Митровици П 362/18 од 11.12.2018. године преиначена у побијаном делу (став 1, 2 и 3 изреке) тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и опозвано даровање које је тужилац АА, као супруг, учинио туженој ББ уговором о поклону број Ов. .../00 од 19.04.2000. године, којим је туженој поклонио $\frac{1}{2}$ дела непокретности уписаних у ЗКУЛ бр. .. КО ..., парц. бр. .. кућа и двориште у селу од 10 ари 25 м², парц. бр. .. врт у селу од 11 ари и 15м², парц. бр. .. воћњак у селу од 0,9 ари и 0,3 м², непокретности уписане у ЗКУЛ бр. .. КО ... парц. бр. .. њива у ... од 11 ари и 37м², парц.бр. .. њива у ... 1ха 03а 73м², парц. бр. .. њива у ... од 2 хектара 0.5 ари, 37м², те $\frac{1}{2}$ дела свог сувласничког дела од 5/12 дела некретнина уписаних у ЗКУЛ бр. .. КО ... парц. бр. .. њива у ... од 57 ари и 55 м², те је тужена дужна трпети да се тужилац поново укњижи као земљишно књижни власник на овим непокретностима на основу ове пресуде; обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 84.750,00 динара у року од 15 дана. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Врховни касациони суд је, претходно оцењујући дозвољеност ревизије, закључио да је ревизија дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...18/20).

Испитујући побијану пресуду, на основу овлашћења из члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку је утврђено да су парничне странке закључиле брак 1995. године, у којем је рођена ћерка ВВ, те су најпре живеле у ..., а потом се преселили у кућу у ..., која је била у власништву родитеља тужиоца и тамо отворили угоститељски објект, на који начин су обезбеђивали средства за егзистенцију. Убрзо након тога тужилац је окончао спор који је водио са бившом супругом у вези новца у износу од 45.000 дем, који је тужилац освојио на лотоу и од ког износа је бившој супрузи припало 20.000 дем, а преостали износ тужиоцу. Због лошег здравственог стања родитеља тужене парничне странке су се преселиле у ..., те је тужилац претходно продао породичну кућу у ... за износ од 24.000 дем и у ... купио плац и стару кућу у намери да на том плацу сазида нову кућу. Од дела новца купљен је и аутомобил у вредности од 3.000-4000 дем, вратили су неке заостале дугове, а преостали део новца је тужилац у неколико наврата позајмљивао оцу тужене, ГГ.

Због дугогодишњег парничног поступка са својом мајком око поделе имовине отац тужене, ГГ, није имао новац за враћање позајмице, а поред тога се плашио и да ће наведени парнични поступак изгубити те да ће његова имовина бити предмет поделе и продаје, па се са тужиоцем договорио да сачине уговор о купопродаји куће и осталих непокретности у ... – власништво оца тужене, а које су ближе описане у изреци побијане пресуде. Дана 19.04.2000. године, тужилац, као купац и ГГ као продавац, сачинили су уговор о купопродаји наведених непокретности, да би одмах потом тужилац, као поклонодавац, са туженом и њиховом заједничком мал. ћерком ВВ, као поклонопримцима, закључио уговор о поклону, чији су предмет исте непокретности које су биле и предмет закљученог уговора о купопродаји. И уговор о купопродаји и уговор о поклону су оверени у Општинском суду у Руми дана 19.04.2000. године под бројем Ов. ../00 и Ов. ../00. Тужилац се није укњижио као власник по основу уговора о купопродаји, а тужена је укњижила своје право својине по основу уговора о поклону. Истог дана када је закључен уговор о поклону тужена је дала изјаву којом се сагласила да се на наведеним непокретностима упише право доживотног плодуживања у корист њених родитеља, и та изјава је такође оверена у Општинском суду у Руми истог дана под бројем Ов. ../00. У време закључења спорног уговора о поклону брачни односи парничних странака су били складни, а према исказу тужиоца он је уговор о поклону закључио у жељи да заштити тужену и њихову ћерку у односу на своју децу из првог брака, као и из разлога што је намеравао да са туженом живи у складној брачној заједници.

Након извесног времена дошло је до поремећаја међусобних односа парничних странака, тако да је тужена ...2004. године напустила стан у коме је живела са тужиоцем, те поднела предлог за упис права својине на основу уговора о поклону. Брак је разведен ...2006. године, а малолетна заједничка ћерка је поверена на самостално вршење родитељског права туженој, док је тужилац обавезан да плаћа трошкове издржавања.

Правноснажном пресудом Општинског суда у Сремској Митровици П 273/07 од 17.09.2008. године одбијен је део тужбеног захтева тужиоца за опозив спорног уговора о поклону у односу на мал. ВВ из ... .

На основу овако утврђених чињеница, а поступајући по примедбама из решења Апелационог суда у Новом Саду Гж 3181/10 од 25.11.2010. године, првостепени суд је закључио да тужбени захтев није основан јер тужилац није ниједног тренутка био власник некретнина које су предмет спорног уговора о поклону, које су најпре представљале предмет уговора о купопродаји између њега као купца и оца тужене ГГ као продавца, а затим и предмет спорног уговора о поклону. Наиме, имајући у виду да су и уговор о купопродаји и спорни уговор о поклону закључени истог дана, није било времена да се уговор о купопродаји спроведе у јавне књиге, те да некретнине буду једног јединог момента уписане као власништво тужиоца на основу уговора о купопродаји, јер је одмах по закључењу уговора о купопродаји закључен спорни уговор о поклону, који је спроведен у јавне књиге, односно поклонопримици су се укњижили као власници на непокретностима које су предмет уговора о поклону.

Одлучујући о жалби тужиоца другостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан, те је првостепену пресуду преиначио и опозвао даровање које је тужилац, као супруг, учинио туженој спорним уговором о поклону, при чему је применио члан 190. став 1. и 2. Породичног закона којим је прописано да се, ако брак престане разводом, уобичајени поклони који су супружници учинили један другом у току трајања заједничког живота не враћају, а враћају се поклони чија је вредност несразмерно велика у односу на вредност заједничке имовине супружника, а који су супружници учинили једно другом у току трајања заједничког живота у браку, с тим што право на повраћај поклона нема супружник ако би прихватање његовог захтева за повраћај поклона представљало очигледну неправду за другог супружника (члан 190. став 3. Породичног закона). Према становишту другостепеног суда, с обзиром да из утврђених чињеница произлази да су парничне странке сада бивши супружници чији је брак престао разводом, да је поклон учињен у време трајања брака, да парничне странке у току трајања брака нису стекле заједничку непокретну имовину, из чега произлази да вредност поклоњеног дела непокретности туженој од стране тужиоца неспорно вишеструко премашује вредност имовине коју су супружници у браку заједнички стекли, створени су услови за враћање поклона, при чему су изостале околности које би указивале да би такво враћање представљало очигледну неправду за примаоца, овде тужену.

Основано се у ревизији указује да се другостепени суд, доносећи побијану пресуду, није упуштао у пуноважност спорног уговора о поклону, нити је утврђивао праву вољу уговорних страна приликом претходног закључења уговора о купопродаји и спорног уговора о поклону.

Према оцени Врховног касационог суда другостепени суд није у довољној мери оценио све чињенице које су у постуку утврђене, доводећи их у везу са свим доказима који су изведени у поступку, како би правило применио материјално право доносећи одлуку о тужбеном захтеву. Наиме, из утврђеног чињеничног стања произлази да закључени уговор о купопродаји између тужиоца и оца тужене није садржао стварну вољу уговорних страна за закључење уговора о купопродаји, већ је разлог и циљ за закључење тог уговора био да отац тужене задржи своју имовину, с обзиром да је постојала опасност да ће је због дугогодишњег судског поступка са својом мајком изгубити. На ово указује и чињеница да је истог дана пошто је закључен наведени уговор о купопродаји закључен и спорни уговор о поклону, као и изјава тужене о установљавању права доживотног плодуюживања у корист њених родитеља. У таквој ситуацији, уколико би уговор о купопродаји био привидан, тужилац не би ни могао да

постане власник спорних непокретности, па ни да њима располаже спорним уговором о поклону. Примена члана 190. став 2. Породичног закона би у том случају зависила од претходне примене Закона о облигационим односима којима су регулисана правила о закључењу уговора која се односи на сагласност воља, основ уговора и привидни уговор.

С обзиром да другостепени суд није разјаснио да ли су спорни уговор о поклону и уговор о купопродаји између тужиоца и оца овде тужене, који је претходио спорном уговору о поклону привидни, односно да ли производе правно дејство, на шта је указано овим решењем, а од чега зависи потпуно утврђење чињеничног стања, правилност примене материјалног права није могла бити испитана.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, поново оценити чињенице које су у поступку утврђене, а уколико је потребно заказаће расправу пред другостепеним судом, у смислу члана 383. став 4. ЗПП, након чега ће поново одлучити о жалби тужиоца.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, на основу одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**